

DAM DE TAXONOMISCHE CHAOS IN

door B. ENTROP.

Juist toen ook bij mij de emmer van voortdurende taxonomische*) veranderingen en taxonomische nieuwtjes die in verschillende tijdschriften met de regelmaat van de klok plegen te verschijnen, dreigde te gaan overlopen, las ik in Hawaiian Shell News een artikel van C.M. Burgess. Hij meende zijn stem te moeten laten horen als Cypraea-specialist (auteur van The Living Cowry) en stelling te moeten nemen tegen het vaak klakkeloos en wetenschappelijk ongemotiveerd lanceren van nieuwe species, nieuwe subspecies, genera enz.

En dat dan in niet wetenschappelijke tijdschriften, die meestal niet kritisch genoeg staan tegenover de artikelen die op de redactietafel terechtkomen.

Burgess noemt in zijn artikel enkele tijdschriften bij naam zoals La Conchiglia, Hawaiian Shell News en we zouden er zelf ook nog wel enkele aan toe kunnen voegen. Herhaaldelijk worden mollusken die in vorm, kleur of patroon enigszins van een bestaande soort afwijken voor het voetlicht gebracht, waarbij de vinder of eigenaar de vraag meent te moeten stellen "A new species?" Het vraagteken staat er nog bij, maar uit de tekst proeft men maar al te vaak het verlangen het exemplaar als nieuwe soort liefst met de naam van de eigenaar als auteur aan te kondigen.

Het produceren van subspecies en variëteiten gebeurt aan de lopende band, door de "splitters", mensen die liefst van elke kleurafwijking maar meteen een subspecies of variëteit zouden willen maken.

Ook in vroegere jaren hebben auteurs van naam (Locard, Dautzenberg enz.) zich aan deze "splitterij" bezondigd.

Dit is alles niet ten goede gekomen aan de overzichtelijkheid binnen de taxonomie. De verwarring wordt door deze handelwijze steeds groter. Te snel werd ook vroeger een iets afwijkende vorm tot een nieuwe soort benoemd, met het gevolg dat sommige soorten nu soms 20 en meer synoniemen kennen. De schaalhoren *Patella vulgata* L. (afbeelding) is daarvan één van de fraaie voorbeelden.

Vooraf binnen de families Conidae, Cypraeidae, Muricidae en Olividae heerst de grootste chaos en verwarring.

Ook handelaren creëren vaak nieuwe subspecies en gaan dan nog een stapje verder met het stichten van verwarring of... misleiding. Zij laten dan de speciesnaam tussen de genusnaam en de subspeciesnaam weg. Dus wanneer er in de prijslijst had moeten staan:

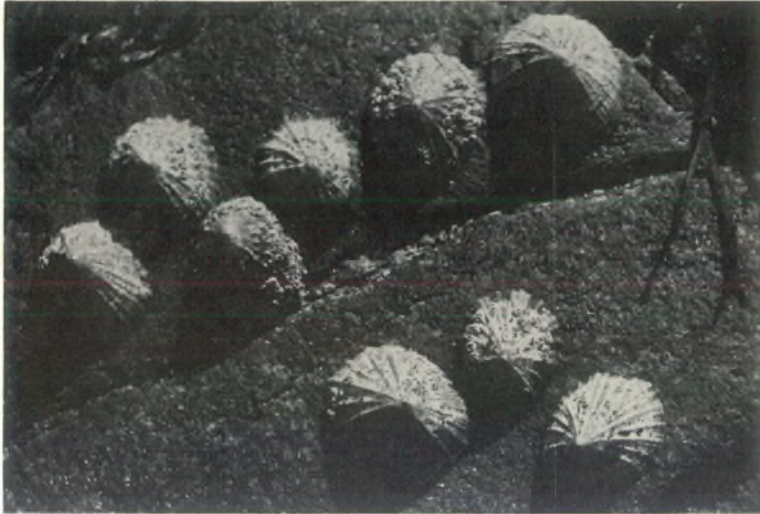
Cypraea stolida rufrodentata noteert men eenvoudig *Cypraea rufrodentata*.

Verzamelaars -tuk op nieuwe Cypraeasoorten- menen met een nieuwe soort te doen te hebben en hebben niet in de gaten dat het hier om een ondersoort van *Cypraea stolida* gaat.

Burgess geeft een voorbeeld, dat hij in La Conchiglia aantroef.

Cypraea crossei Marie 1869,
Cypraea stolida var. *diauges* Melvill 1888,
Cypraea stolida rufrodentata Biraghi 1978,
Cypraea brevidentata Sowerby 1870,
Derstolida fluctuans deceptor Iredale 1935,
Derstolida fluctuans Iredale 1935

*) Taxonomie is de leer van de systematiek, afgeleid van het Griekse woord *taxis*, dat orde, volgorde, rangorde betekent.

Schaalhorens, Patella vulgata L., een soort met meer dan 20 synoniemen.

worden allemaal als subspecies, variëteit of soort ten tonele gevoerd, maar zijn in wezen allemaal dezelfde soort, nl. *Cypraea stolidus* L. 1758.

Burgess stelt daarom voor dat de redacties van de niet zuiver wetenschappelijke tijdschriften geen artikelen over taxonomische wijzigingen meer zullen opnemen, maar de "systematici", die toch menen met een taxonomische wijziging in de publiciteit te moeten komen, door te verwijzen naar wetenschappelijke tijdschriften. Daar zullen de redacties de wetenschappelijke waarde en juistheid van de voorgestelde verandering beter kunnen beoordelen.

Zelfs tijdschriften met nauwelijks wetenschappelijke pretenties en zeer gering verspreidingsgebied hebben zich aan het klakkeloos publiceren schuldig gemaakt. Laat dit afgelopen zijn. Het kan een enorme verbetering geven, wanneer alle redacties achter het Burgess-voorstel gaan staan. Een andere sanctie op "splittervoorstellen" is er niet.

Het doorverwijzen naar oordelingsbevoegde redacties of de Internationale Commissie voor Zoölogische Nomenclatuur zal menig "specialist" ervan doen terugdeinzen om onbesuisd en wetenschappelijk vaak onverantwoord met zijn voorstel naar voren te treden.

Na publicatie in een wetenschappelijk tijdschrift kunnen de andere periodieken natuurlijk gerust het artikel overnemen.

De redactie van Hawaiian Shell News is met het voorstel van Burgess reeds accoord gegaan en wij sluiten ons daarbij gaarne aan.

Het ware misschien nog het allerbeste wanneer elke taxonomische wijziging via de Internationale Commissie voor Zoölogische Nomenclatuur zou lopen. Deze zouden achter de naam of ervoor een registratienummer kunnen plaatsen, zodat ieder van de geldigheid van de naam overtuigd zou zijn.

Dit en de steun van alle tijdschriftredacties zou naar ik meen een geweldige stap zijn in de richting om chaosvergroting in ieder geval uit te bannen.

Voorlopig zal het voorstel van Burgess nog wel wat voeten in de aarde hebben en veel stof doen opwaaien.